

Wat is het Centrum Gregoriaans vzw en wat doet het?

Het Centrum Gregoriaans vzw heeft als doel de cultuur en de beoefening van het Gregoriaans levendig te houden in Vlaanderen en Nederland. De vereniging werkt volledig met vrijwilligers die, begeesterd door de kracht die van het Gregoriaans uitgaat, sinds 1985 dit project gestalte te geven.

Het Centrum Gregoriaans realiseert zijn doelstellingen in de eerste plaats door het organiseren van cursussen Gregoriaans. Daarmee vult het Centrum Gregoriaans vzw een leemte in het reguliere muziekonderwijs. De cursus richt zich zowel tot de professionele musicus als tot de muzikliefhebber. Naast de theoretische basis gaat veel aandacht naar praktische zangervaring.

De cursussen omvatten alle terreinen van de gregoriaanse zang en moeten de cursist in staat stellen om zelfstandig de gregoriaanse zang te kunnen beoefenen. De cursussen worden gespreid over een studietraject van 3 jaren van telkens 6 volledige zaterdagen. De cursussen vormen een uitgebalanceerde mengeling van theorie en zangpraktijk. Het Gregoriaans wordt aangeleerd vanuit de oorspronkelijke handschriften uit de VII tot XI eeuw, zoals die door het monnikenwerk van de monniken van Solesmes tot ons zijn gekomen. Deze handschriften geven een massa nuances, die in het kwadraat notenschrift, dat pas in de loop van de XIe eeuw ontstond, gaandeweg verloren waren gegaan. De studie van de handschriften, zoals die in de cursussen wordt onderwezen, werpt dus een nieuw licht op het Gregoriaans, en leidt vooral tot een veel dynamischer uitvoering dan tot enkele decennia terug het geval was.

Hoewel het Centrum Gregoriaans niet aanleunt bij een filosofische of religieuze overtuiging, is het evident dat de liturgie en de christelijke spiritualiteit, waarvan het Gregoriaans een eminente uitdrukking is, de context vormt waarbinnen het Gregoriaans functioneert. Het Centrum beoefent daarbij actief het respect voor ieders overtuiging.

In het verlengde van de cursussen organiseert het Centrum Gregoriaans ook zangdagen, zowel voor cursisten en afgestudeerden, als voor alle mensen die geïnteresseerd zijn in de kennismaking met het Gregoriaans. Naast de cursussen worden er trouwens per cursusjaar drie volledige dagen zangpraktijk georganiseerd.

Zowel in Nederland als in Vlaanderen is het Centrum Gregoriaans door haar werking en haar vormingsprogramma uniek.

Naast deze hoofddoelstellingen, wil het Centrum Gregoriaans in Vlaanderen en Nederland ook alle initiatieven ondersteunen die de belangstelling voor het Gregoriaans kunnen bevorderen, zoals concerten, zangdagen, studiedagen enz. Zo onder meer het befaamde driejaarlijkse Internationaal Gregoriaans Festival van Watou met de volgende editie op 25 en 26 mei 2022.

Het Centrum Gregoriaans wil duidelijk samen met de nog bestaande Schola's in Vlaanderen en Nederland het Gregoriaans, immaterieel erfgoed van onze West-Europese muziek, levendig houden.

Even terugblikkend in de tijd en wat het Centrum Gregoriaans dit jaar viert

Wat later het Centrum Gregoriaans zou worden, begon in de muziekschool van Heist-op-den-Berg waar in 1950 een vriendenkring opgericht werd om aan leerkrachten en leerlingen de kans te bieden op te treden. Deze vereniging kreeg in 1974 het statuut van vzw onder de benaming “Vriendenkring van de Heistse Muziekacademie”.

In 1983 verliet deze Vriendenkring de muziekacademie en werd een nieuwe vzw (vereniging zonder winstoogmerk) opgericht, de “Concertvereniging der Kempen”. De nieuwe vzw die dezelfde doelstelling had als de vriendenkring van de muziekacademie, organiseerde onder meer optredens voor het eigen koor.

Vanuit de bekommernis om een nieuwe en eigentijdse plaats te geven aan een eeuwenoude traditie die een der mooiste vormen van een liturgische viering inhield, met name het Gregoriaans, startte de Concertvereniging der Kempen (onder leiding van Jan Boogaarts, wetenschappelijk medewerker aan het instituut voor muziekwetenschap van de Rijksuniversiteit in Utrecht en hoofdvakdocent koordirectie van het Koninklijk Conservatorium in Den Haag) met de eerste gregoriaanse studiedag op 14 december 1985. Er zouden nog 12 dagen volgen (telkens met de liturgie van een kerkelijk feest als specifiek thema). De Norbertijnenabdij van Tongerlo was steeds bij uitstek de plaats van afspraak voor docenten, enthousiaste cursisten en organisatoren.

Op grond van de ervaringen, opgedaan tijdens deze studiedagen, werd de noodzaak aanvoeld om aan de cursisten een integrale cursus te geven, die een grondiger opleiding voorziet en toelaat om bij het einde zelfstandig Gregoriaans te beoefenen.

Vanaf 1990-1991 startte deze ‘echte’ cursus in de Onze-Lieve-Vrouwabdij van Tongerlo.

Vanaf het cursusjaar 1992-1993 vond het Centrum Gregoriaans onderdak in de Oude Abdij van Drongen (bij Gent).

Bij het einde van het cursusjaar 2021-2022 vierden we op zaterdag 11 juni 2022 30 jaar Cursus Gregoriaans.

Over al die cursusjaren heen mochten we in het totaal 1.305 belangstellenden vormen waarvan 316 cursisten de driejarige cursus voltooiden.

Het Centrum Gregoriaans vzw heeft zijn maatschappelijke zetel in de Oude Abdij van Drongen, Drongenplein 27, B-9031 Gent-Drongen.

Administratie cursisten en informatie over de inhoud van de aangeboden programma’s: Mia Pastijn, Centrum Gregoriaans vzw, Keldermansvest 47, 2800 Mechelen. Tel: +32 (0)15 20 18 26.

Website: www.centrumgregoriaans.be

Email: cursist.gregoriaans@telenet.be

Ondernemingsnummer: 414 504 853

RPR: Gent, Afdeling Gent

Voorstelling Centrum Gregoriaans: [video film Centrum Gregoriaans](#)

De secretaris

Erik Bonte

Coördinatie en contact cursisten

Mia Pastijn

De voorzitter

Hugo Casaer